

PRZYTRUDNIEJSZYM (25) *ai indecl i av*

przytrudniejszym (24), **przytrudniejszem** (1) *MurzHist*.

Oba e jasne.

Sł stp brak, Cn: przytrudniejszym, Linde XVII w. (z Cn) błędnie: przytrudniejszy.

I. ai *Dość trudny; subdifficilis Mącz, Calep, Cn (19) : [Obiter illud notandum comparatiuis interdum praeponi particulam przy, vt cum dicimus, To mi będzie przytrudniejszym. StatorGramm C5.]*

a. Wymagający wysiłku umysłowego; abstrusior Mącz (17) : W łamyym zalię wykładzie ná mieyfcách niektórych gdzie były przy trudniejszym łłowá/ y węzłowáte sentencie ábo czątki/ chcąc áby wždy fię łacwiejszymi zdály/ tedychmy przydawáli łłowá niektore *BibRadz* *5v, *5v; *Existit hoc loco quaestio subdifficilis, Powftáye ztąd gadká przitrudniejszym. Mącz* 396d, 425b, 467a; *GórnDworz* F5v; *LEcz iuzby to łacniejsza rozumieć y wierzyć iż Bog iest iftność/ ále iáka to iest iftność iuz to nie náłzego rozumu. Ale to ielzće przytrudniejszym będzie/ iż w tey iftności tego dziwnego Boftwá łą trzy łtanowie RejZwierc* 9v; *NiemObr* 96; *Calep* [1015]b; [*Volck* Vvv2; Piąté księgi łą ładowé: które trochę przytrudniejszym były. Naprzód z téy miáry/ [...] zem w prawie nie názyt praktyk. *JanStat* [**11]v, [**10]; *OrzPolic* 38].

przytrudniejszym na kogo (5): prawdác miły brácie/ Ize to przytrudniejszym bárzo íście ná cie. Bo wiele ludzi łobie głowy pokázili/ A máło fię w tych dziwiech przedfię obaczyli. *RejWiz* 143v, 116v; *RejZwierc* 52v, 71; *Niechże go [dziecka] z młodu nie báwiá owemi Grámmátykámí/ Logikámí/ Aritmetykámí/ boć to y ná łtáre przytrudniejszym RejZwierc* 12.

przytrudniejszym z kim [= mówiąc o kimś] (1): (nagł) Woiewodá Bełki z Dąbrowice/ z bráciá. (-) TV ná mię przytrudniejszym/ s tym zacnym narodem/ Bo w káżdych łwoich łprawach/ prosto idzie brodem RejZwierc 52v.

Wyrażenie: »miejsce przytrudniejszym« (3): Sáć wpráwdzie niektóre wnim [*w Liście św. Piotra*] miešca przytrudniejszem włzakże ich niewielé. *MurzHist* Sv; *BibRadz* *5v; *WujNT* 211 *marg*.

b. Nielatwy do zdobycia, osiągnięcia (1) : A wždy ty [*ojcze*] iedno v mnie łámey miełkálz w domu/ Czás by fię też gdzie vdác ku inemu komu. Widząc iż nam czeładki y dziełek przybywa/ A żywność przytrudniejszym toć iest prawdá żywa. *HistLan* A3v.

c. Ciężki, kłopotliwy (1) : (*nagł*) Tu łye iuz poczynáią przypadki ołob ku łprawám łwieckim náležących. A napirwey *Krol*/ álbo iáki przełožony. (-) *TO* tu więc przytrudniejszym/ kogo włzytki oczy/ Száciá zágłádáiąc/ y we dnie y w nocy. *RejZwierc* 100.

II. av *Dość trudno, z trudem, ciężko (6) :*

a. Wymagając wysiłku umysłowego; contorte Mącz (5) : *Contorte aliquid dicere, Závikłánie/ kręto przitrudniejszym Mącz* 459c; Tego tedy miáłtá obywałow/ iáko w wierze łtálych/ nápomina tym líftem *Páweł S.* áby iáko poczęli/ ták połtępowáli: o wylókich táiemnicách wiáry/ przytrudniejszym z nimi rozmawiáiąc *WujNT* 666; *Rzymiánie* [...] zebráli zás té które mamy odrobiny ięzyká *Łácińłkiego*, y do potomnych podáli: przy trudniejszym wpráwdzie: bo co przedtym był v przodków ich [*język*] przyrodzony y włány, to teraz nie z mniejszą pracą, iáko my, [...] v tychże co go zá ich przodków podániem vmieią, dochodzić mułzą. *JanNKar* C2.

W przeciwstawieniu: »przytrudniejszym ... łącno« (1): iż co w iednym [przekładzie] ieft przytrudniejszy/ to w drugim ieft łącniey wyráżono *WujNT przedm 17.*

W funkcji orzecznika [cum inf] (1): [PRzytrudniejszy ieft, pátrząc: gdzie ktora ieft Liczba/ po kráiach znáczona. *HerbOdpow Hhh4.*]

~ *przytrudniejszym komu (1):* PRzytrudniejszy tę głowę [Mikołaja Mieleckiego] mnie wyflówić będye/ Ieśliż tu zemną Pálás w tę rádę nie siędye. *PaprPan V3v.* ~

b. *Wymagając umiejętności i pokonywania przeszkód; w funkcji orzecznika [cum inf] (1) :*

[*przytrudniejszym komu:* Czego [zdobycia runa] gdyby dokazáli/ rozumieli ták łoby/ że im to sftać lie miało zá wielką á známienithą czeń y sławę/ iákoż iednák tego dokazác przytrudniejszy było/ gdyż ták wielka niebezpieczność była *HistTroj Bv.*]

W przeciwstawieniu: »łatwie ... przytrudniejszym« (1): Nihil dictu facilius, Latwieć rzec/ subaudiendum, ále czynić przitrudniejszy. *Mącz 86b.*

c. [*Niełatwo do zdobycia, osiągnięcia; w funkcji orzecznika [komu o kogo]:* O co acz nam w tym żalonym zaniedbaniu wychowywania sług Bożych, [...] przy [czasie] [błędne uzupełnienie wydawcy] trudniejszym [lege: przytrudniejszym] nam, mówię, o pomocniki takie, jednak na ten czas, do dalszego opatrzenia, ku usługowaniu przez te święta dni szlę wmm. br. Jana Recordata, dyjakona naszego *AktaSynod IV 361.*]

Synonimy: przycięższym; I. niełacny, niełatwi; II. ledwie, niełacno, niełatwie.

Cf PRZYTRUDNIEJSZY